

Egyesületi hírek

Főtitkári beszámoló 2001. március 19–április 22.

A Táj- és Környezetfejlesztési és a Természetvédelmi Szakosztályok közös rendezvényüket tartották Sopronban a Nyugat-magyarországi Egyetemen (IV. 5.). A rendezvényt köszöntötte *dr. Faragó Sándor*, az Erdőmérnöki Kar dékánja. *S Nagy László* ismertette a Táj- és Környezetfejlesztési Szakosztály munkáját, melyet hozzászólások követtek. *Ormos Balázs* főtitkár javasolta, hogy a szakosztály jövőbeni munkájának gerincét a terület- és vidékfejlesztés alkossa, hiszen ezeken a területeken Egyesületünk rendszeresen kap külső megbízásokat, melyekre a válaszokat az érintett szakosztályok szakvéleményére kívánjuk alapozni.

Egyesületünk nyugat-dunántúli régiójának titkárai a Kisalföldi Erdészeti Rt. Ravazdi Erdészeténél tartották értekezletüket (IV. 6.). A megjelenteket köszöntötte *dr. Magas László*, az erdőgazdaság vezérigazgatója. *Dr. Markovics Tibor* régióképviseelő vezetésével zajlott megbeszélésen a helyi csoporttitkárok sorra beszámoltak tevékenységükről. *Káldy József* elnök és *Ormos Balázs* főtitkár számolt be az Egyesület legfontosabb feladatairól és válaszoltak a felvetődött kérdésekre. Kérdésként vetődött fel, hogy érintett-e egyesületi tagot a tiszai árvíz, ha igen, hogyan tudnánk segítségre lenni. Köszönjük *Szépbalmi László* erdészetvezetőnek, hogy helyet adott a rendezvénynek és vendégül lát-

ta a csoportot. Gratulálunk a továbbfejlesztés alatt álló erdészeti erdei iskolához és a Fertő-Hanság Nemzeti Parkkal való együttműködéshez, melyhez épületrészt is adtak!

Egyesületünk Küldöttközgyűlése 2001. április 18-án tartotta soros ülését, melyen a következő határozatok születtek (54 fő küldött jelent meg, az ülés határozatképes volt).

1/2001. (április 18.) sz. határozat:

A szakmai éveket (20 év) a kitüntetés átadásának napjáig kell figyelembe venni (egy ellenszavazattal elfogadva).

2/2001. (április 18.) sz. határozat:

A Küldöttközgyűlés a 2000. évi Közhasznúsági jelentést és a pénzügyi befektetési beszámolót elfogadta (egyhangú szavazás).

3/2001. (április 18.) sz. határozat:

A Küldöttközgyűlés az Egyesület 2001. évi pénzügyi és befektetési tervét elfogadta (egyhangú szavazás).

4/2001. (április 18.) sz. határozat:

A Küldöttközgyűlés a 2001. évi Ünnepi Küldöttközgyűlésen a következő tagtársakat részesíti egyesületi kitüntetésben:

Tiszteletbeli Tagsági Díszoklevél:

Dr. Kollwenz Ödön	52 szavazat
Dr. Madas László	52 szavazat
<i>Bedő Albert Emlékérem:</i>	
Cebe Zoltán	29 szavazat
Fejes Dénes	30 szavazat
Oláh Tibor	29 szavazat

Kaán Károly Emlékérem:

Halász Tibor	28 szavazat
Tutuntzisz Thomasz	35 szavazat
Zsilvölgyi László	40 szavazat

Elismerő Oklevél:

Balogh József	54 szavazat
Borbély László	54 szavazat
Bögér András	54 szavazat
Gábor Gusztáv	54 szavazat
Gál István	54 szavazat
Gáspár László	54 szavazat
Dr. Göndöcz Gyula	54 szavazat
Horváth Lajos	54 szavazat
Illés László	54 szavazat
Kiss Balázs	54 szavazat
Máté Zoltán	54 szavazat
Nádaskay Gábor	54 szavazat
Rákosi József	54 szavazat
Túróczi Ferenc	54 szavazat
Varró István	54 szavazat

Szakosztályi hírek

Az OEE Erdőművelési Szakosztálya és a Summit-Agra Hungária Kft. szervezésében hagyományörző szakmai fórum megrendezésére került sor 2001. április 12-én Kaszópusztán.

A megjelenteket a HM Kaszó Rt. részéről *Tamás János* elnök-vezérigazgató köszöntötte. Ismertette az Rt. 2000. évi eredményét, gazdálkodását, valamint a 2001. évi célkitűzéseket, külön kiemelve az évenként jelentkező erdővédelmi problémákat.

Ezután *dr. Lengyel László*, a szakosztály elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd méltatta a Summit-Agra Hungária Kft.-vel évek óta tartó gyümölcsöző együttműködést. Ennek keretében az elmúlt években egyrészt az egyszikűek elleni gyomirtást, másrészt a cserbogár nemző elleni védekezést sikerült a kft. által forgalmazott szerekkel a leggazdaságosabban megoldani.

Ezek után *Máté Zoltán*, az Rt. osztályvezetője tájékoztatta a szakosztály tagjait a legégetőbb erdővédelmi feladatokról. Meghatározó fafaj a KST (40%), ezért kiemelt fontosságú ennek védelme. Csemetekorban a lisztharmat, később a cserebogár nemzője, illetve lárva (pajor) okozza a legnagyobb prob-

Fotó: Ormos Balázs

lémát. A tölgy hervadásos betegségeként 10 év alatt az 1 éves véghasználati fatömegnek megfelelő százalékot kellett egészségügyi termelésként kitermelni. Erdővédelmi tevékenységük főbb irányai az alábbiak:

- cserebogár nemző – pajor elleni védekezés, évenkénti ismétléssel,
- alkalmanként lombrágó hernyók elleni küzdelem,
- gyomok visszaszorítása, elsősorban a Calamagrostis epigeos,
- vadkárók elleni védekezés.

Ismertetésre kerültek a különböző alkalmazott technológiák. Évente az Rt. 15–20 MFT-ot használ fel erdővédelmi feladatok megoldására, melynek 60%-át a cserebogár nemző, pajor elleni védekezés teszi ki.

A szakosztály elnöke megköszönte a tájékoztatót, majd *Kató Sándor* titkár ismertette a 2001. évi tervezett szakmai programokat. Öröndetes, hogy a szakosztály létszáma 98 főre emelkedett.

Ezután *dr. Horn András* igazgató, a Summit-Agro aktuális szakmai és kereskedelmi tevékenységéről tartott előadást. Kiemelten foglalkozott a Mospilan 70 WP 20 Sp erdészeti alkalmazásával (pajor elleni gyökérbemártósos védekezés), a Pledge+Acetoklór kombináció makkvetésekben, valamint az üdülőkörzetek szúnyog elleni védekezési technológiáival. A jelenlévők ismertették az eddig elvégzett kísérletek eredményeit, majd kötetlen konzultációra került sor.

Végezetül *dr. Lengyel László* összefoglalta az elhangzottakat és meghatározta a kiemelten fontos feladatokat. A közeljövőben meg kell oldani a pajor elleni tartós védekezési technológia kidolgozását (lindán kiváltása más rovarölő szerrel), valamint lombállományokban a szeder visszaszorítását. Az ez irányú kísérleteket tovább kell folytatni.

Lengyel László

***

Az *Oktatási Szakosztály* március 22-én Budapesten, az Agrárszakoktatási Intézetben (ASZI) tartotta meg ez évi első összejövetelét, amelyen szakközépiskolai témákat tűztünk napirendre.

1. A négy szakközépiskola megállapodott abban, hogy a tanév végén közös felmérő dolgozatokat íratnak az erdőművelés és az erdőhasználat tananyagokból. A felmérés előkészítésében és lebonyolításában részt vesz az ASZI is.

2. A szakosztályülés második részében *dr. Bartha Dénes* egyetemi tanár, intézetigazgató „A felvételi vizsgák és a növénytan oktatásának tapasztalatai az erdészeti szakközépiskolát végzett hallgatók körében” címmel tartott előadást. Elmondta, hogy a szakközépiskolát végzett hallgatók gyakorlati tudása jó. Feleletük során a precíz fogalmazásban vannak hiányosságai: gyakran használnak pontatlanul fogalmakat (pl. levél-váll – levél-alap keverése, mag – termés keverése stb.).

Gyakori eset a „technikus szindróma”. Ez azt jelenti, hogy a hallgató elbízta magát, a gyakorlati tudásában bízva az elméleti anyagból nem készül föl kellően. Sok szakközépiskolát végzett hallgató felhasználja a középiskolai gyűjteményét az egyetemi gyűjtemény elkészítéséhez. Ez természetesen elfogadható, de a hallgató így elesik a gyűjtés legfontosabb céljától, hogy alaposan tanulmányozza a növényt minden szempontból. Természetesen olyanok is vannak, akikre ez nem jellemző.

Az előadó javasolta az ökológiai szemlélet erősítését és a tananyag összehangolása érdekében az egyetem és a szakközépiskolák közötti szorosabb kapcsolatot.

3. A szakközépiskolák vezetési ismeretek tantárgyának tanárai felülvizgálták és módosították az üzemgazdaságtan technikusképesítő vizsga tétel sor B kérdéseit. A jóváhagyást az FVM-től a 2002 tavaszán esedékes vizsgához kérik.

Dr. Folcz Tóbiás
szakosztályelnök

***

Az OEE Gépesítési Szakosztálya 2001. március 20-án Nádudvaron, a KITE Rt.-nél tartott ülést.

Az ülés első szakaszában *Búvár Géza* vezérigazgató bemutatta a KITE Rt.-t, melynek tevékenysége alközpontjain keresztül az egész országra kiterjed. A KITE Rt. alapvető tevékenysége a gép-, a környezetápolás-technika-, a növényvédőszer- és műtrágya-, a vetőmag-, a termény-, a kertészeti termék-, valamint az alkatrészkereskedelem. Foglalkoznak továbbá az általuk forgalmazott gépek szervizelésével és javításával is.

Ezt követően *Fodor István*, a gépkereskedelmi üzletág igazgatója és munkatársai adtak tájékoztatást szakterületükről. A KITE Rt. gépkereskedelmén belül meghatározó a John Deere traktorok kereskedelme, melyeknek kizárólagos magyarországi képviselői. A traktorok teljes skáláját kínálják, igény esetén munkagépekkel együtt. Értékesítési politikájukban azért törekszenek komplexitásra, hogy a technológia egészét megvalósító, műszakilag és energetikailag összehangolt gépsor álljon a felhasználók rendelkezésére.

A traktorkínálat részletes bemutatása után emelővillás és teleszkópos rakodógépekről adtak tájékoztatást. Munkagép-kínálatukban a Kuhn gépek (talajművelő gépek, vetőgépek, műtrágyaszórók, permetező, szalastakarmánybetakarítók) a meghatározók. Igény esetén azonban bármilyen más típusú munkagép traktoraikra illesztésére is javaslatot tesznek (pl. Kühne talajművelő gépek, Hardy permetező stb.). Az erdészeti gépek traktoraikhoz illesztéséhez igénybe veszik a TAEG Rt. *dr. Káldy József* Erdőgépjeltesztő Központjának segítségét.

Gépkereskedelmükön belül kiemelt terület az öntözőgép-kereskedelem, melyről *Szabó Gyula* üzletágvezető

John Deere traktorok a KITE Rt. telepén

adott tájékoztatást. A KITE Rt. gyakorlatilag valamennyi öntözési módra (csepegtető, miniszórófejes, normál szórófejes, felsévélhető tömlős öntözés) kínál technikai megoldást. Berendezéseiket az öntözendő területhez illesztve – igény esetén a komplett tervezést, engedélyeztetést és kivitelezést is elvégezve – kínálják. Választékukban az erdészeti csemetekertek öntözésére alkalmas kínálat is szerepel.

Az ülés további részében a szakosztály véglegesítette 2001. évi munkatervét és döntött az ez évi külföldi tanulmányútról, mely a svédországi EMIA-WOOD kiállítás meglátogatását célozza. Ezt követően *dr. Horváth Béla* és *Szima György* adott tájékoztatást a TAEG Rt. dr. Káldy József Erdőgépfeljesztő Központja működésének beindulásáról, eddigi tevékenységéről és további terveiről.

Az ebédet követően bemutatóra került sor, melynek keretében a résztvevők megtekintették a KITE Rt. központjában működő javító-karbantartó bázist és alkatrészraktárt, valamint a John Deere traktorok és betakarítógépek, a *KUHN* munkagépek és a *Hardy* permezők, valamint a környezetápolástechnika kínálatát. A kialakított gépek között külön érdekességként említhető az erdészeti célokra is javasolt, alsó védőpajzzsal ellátott John Deere 6010 SE típusú univerzális traktor.

A jól sikerült rendezvényen – melyért köszönet illeti a KITE Rt.-t – 21-en vettek részt.

Kép és szöveg: **Dr. Horváth Béla** szakosztályelnök

* * *

A Szeniorok Tanácsa (SZT) 2001. március 7-én tartotta az ez évi első kibővített ülését. Az ülésen *dr. Szász Tibor* elnök üdvözölte az előadókat, a meghívott vendégeket és az SZT tagjait. Napirend előtt bejelentette, hogy az SZT tagja, mindannyiunk szeretve tisztelt kedves barátja, *Bogár István* 2001. március 3-án elhunyt. Az ülés résztvevői néma felállással tisztelegtek és emlékeztek.

Az első előadást *Gémes József* okl. erdőmérnök, az ÁPV Rt. Agrárgazdasági Vagyonkezelési Igazgatóság ügyvezető igazgatóhelyettese tartotta „Az állami erdőgazdaságok tervei 2003-ig” címmel. A bevezetőben rövid tájékoztatást adott arról, hogy az ÁPV Rt. várhatóan ez év második felében befejezi a működését. Két szervezet lesz az utódja. Egyik ellenőrzi majd a megkötött priva-

tizációs szerződésekben lefektetettek megtartását, a másik irányítja majd a kincstári rt.-k tevékenységét. Az állami tulajdonú erdőgazdasági rt.-k is majd ide tartoznak. Fontos alapelvként rögzítette az előadó, hogy az állami erdők területét nem tervezik tovább csökkenteni. A Nemzeti Földalap létrehozása remélhetőleg segíti majd az egészséges „földmozgás”-t, és a kárpótlási törvény végrehajtása során kialakult, az erdőgazdálkodást hátrányosan érintő zárványok felszámolhatók lesznek, ezáltal kialakulhatnak a koncentrált erdőtömbök.

Az állami erdőgazdálkodás fő célkitűzései a következők:

– Az erdőállományokkal kapcsolatos feladatokat, amelyek garantálják az erdőfenntartás és a természetvédelem követelményeit kielégítő erdőgazdálkodást, hiánytalanul elvégzik.

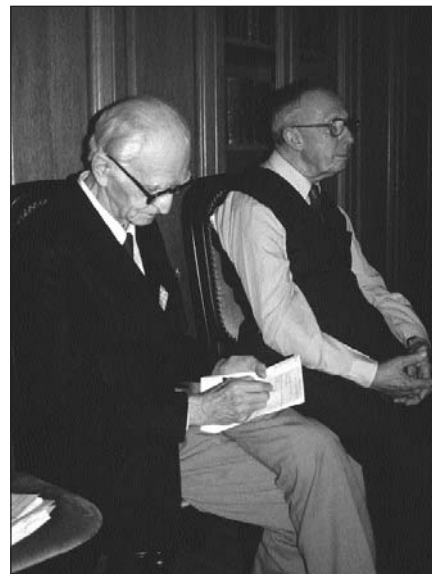
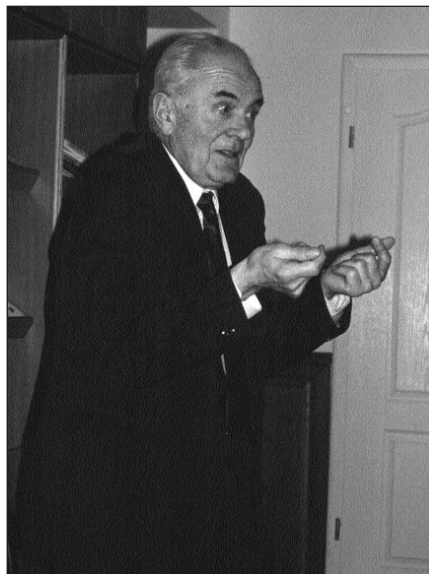
– Úgy dolgoznak, hogy az rt.-k ne legyenek veszteségesek, sőt a vagyonukat lehetőleg gyarapítsák.

– Az erdőgazdasági rt.-k összefogásával a nagyságukból származó előnyöket hasznosítják. Sopronban megalakították az Erdőgép Központot.

– Azonos szemlélettel igyekeznek a társadalmat az egész országban tájékoztatni, és elnyerni a megértést, a támogatást az erdőgazdálkodás munkájához. Ennek keretében hívták életre az Erdei Iskolákat és a Pilisi Parkerdő Rt.-ben az Erdészeti Információs Központot.

Az állami erdőgazdálkodást jelentősen segítené, ha az állami tulajdonú erdők, pl. a honvéd-erdők is, mind azonos irányítás alá kerülnének, és sikerülne a természetvédelemmel összhangba jutni. Az összhang megteremtéséhez hozzájárulna, ha elkészülne a természetvédelmi törvény végrehajtási utasítása, amelyik megakadályozná a törvény eltérő értelmezését.

Az állami erdőgazdasági rt.-k jövődelmének kb. 60%-át a fakitermelés, a leányvállalatokkal együtt kb. 30%-

át a fafeldolgozás és kb. 9–10%-át a vadgazdálkodás adja. Az rt.-k bővítési lehetőségei elsősorban a fafeldolgozás terén jelentkeznek, főleg akkor, ha a magányosok által termelt és felvásárolt fa feldolgozását is megszervezik. Az rt.-k állami támogatásra sem jelenleg, sem a jövőben nem számíthatnak.

Az előadást követő vitában *dr. Ghimessy László, dr. Járasi Lőrinc, Sipos Árpád, Zathureczky Lajos, Halász Aladár és Pechtol István* vett részt.

A szünet utáni második előadást az elnök azzal vezette be, hogy az utóbbi időben az OEE múltjával foglalkozók között két nézet alakult ki. Az egyik szerint az Egyesületünk jogelődjének tekinthető Ungarischer Forstvereint 1851-ben alapították, tehát az OEE ez évben 150 éves. A másik szerint az alapítás éve 1866 decembere, amikor a mai elnevezéssel alapították meg a magyar nyelvet használó Országos Erdészeti Egyesületet, tehát az OEE 2001 végén lesz 135 éves. *Dr. Király Pál* okl. erdőmérnök, az SZT és az Erdészettörténeti Szakosztály tagja, az utóbbi nézet képviselője „Egyesületünk történetének főbb eseményei” címmel tartotta meg előadását. Az előadó bevezetőként általában foglalkozott az egyesületek meghatározásával, történetével és a mindenkorai államhatalom és az egyesületek viszonyával. Az egyesület „A magyar nyelv értelmező szótára” szerint: „Személyeknek valamely közös és állandó célra való társulásából keletkezett, jóváhagyott alapszabályok szerint, többnyire hatósági felügyelet alatt működő szervezet, testület. Nyilvános számadásra kötelezett.” Az előadó saját meghatározása szerint az egyesület „Különböző természetű és jogi személyek önkéntes és demokratikusan szervezett társulása valamely közös cél elérésére.”

Egyesületek már a Római Birodalomban és a középkorban Európa több országában is működtek. A XVIII. századbeli felvilágosodás és a polgári társadalom kibontakozása óta egyesületek nélkül a társadalom egyáltalán nem képzelhető el.

Magyarországon az 1800-as évek első harmadában gróf Széchenyi István volt az egyesületek alapításának a fő zászlóvivője. A „Hitel” című munkájában azt írta: „Egy magányos ember semmi, csak az egyesületnek van hosszú élete és igazi súlya.”

Szaktánc és Egyesületünk története

szempontjából nagy a jelentősége a gróf Széchenyi által 1825-ben alapított pesti Pálya- és Lófuttatási Társaságnak. Ez már 1835-ben felvette a Magyar Gazdasági Egyesület elnevezést. A később „Országos” jelzőt kapott egyesület lett a hazánkban híressé lett OMGE. Az OMGE-nek már 1842-ben Erdészeti Szakosztálya működött.

Az 1848–49-es szabadságharc elbukása után az olmtüzi alkotmány megszüntette Magyarországot és kezdetét vette a Bach-korszak katonai diktatúrája, a súlyos börtön- és halálbüntetésekkel. Minden, ami magyar nemzeti kezdeményezés volt, bünténynek számított. Felfüggesztették a magyar alapítású társaságok, egyesületek, így az OMGE működését is. 1851. június 20-án Esztergomban az osztrák hatóságok engedélyével megalapították a „magyar érdekeket szolgáló, magyar szellemiségű” szakegyesületet „Ungarischer Forstverein” elnevezéssel. Ennek elnökévé Graf Gustav von Königsegg-Aulendorfot választotta a mintegy 60 fős, zömmel idegen származású erdőész és aulikus érzelmű földbirtokos. Egy év múlva az Ungarischer Forstvereint az Osztrák Birodalmi Erdészeti Egyesület (Österreichischer Reichforstverein) tag egyesületévé nyilvánították. A kiegyezés felé haladva 1866. december 9-én a „Magyar Erdőszegylet” közgyűlésén Gödöllőn *Bedő Albert, Divald Adolf és Vágner Károly* kezdeményezésére mondták ki az Országos Erdészeti Egyesület megalapítását.

Záró gondolatként az előadó azt javasolta, hogy a 150. évforduló mellett pálcát török, ha nem elégszenek meg az irodalmi forrásokkal, kutassanak a Magyar Királyi Helytartótanács, a K. K. Statthalterei-Abteilung Pressburg, az Osztrák Belügyminisztérium az OMGE és Pest város irattárában.

Az előadottakat élénk vita követte. Hozzászóltak: *Mészáros Gyula, Köveskúti György és Pechtol István*. A 150 éves álláspontot képviselők részéről *Pápai Gábor*, az EL főszerkesztője nyilatkozott.

Az elnök megköszönte az előadók munkáját, a hozzászólók, a résztvevők ügybuzgalmat és tájékoztatta a megjelenteket arról, hogy az FVM Helyi Csoportjával közös szervezésben 2001. május 18–19-én a Szombathelyi Erdőgazdasági Rt. területére kétnapos, június 13-án az ERTI Gödöllői Arborétumába egynapos szakmai utat szerveznek.

Dr. Szász Tibor

Búcsú Gárdonyi Gábor (1932–2001) erdőmérnöktől, a Telki temetőben

Tisztelt Gábor Bátyám! Tisztelt Gyászolók!

Fájdalmas kötelesség szólított együvé bennünket. Búcsúznunk kell Tőled, Gábor, egykori társaid, az utánad felnőtt nemzedék, az erdőszkolégák nevében is.

Gárdonyi Gábor okleveles erdőmérnök 1932. július 18-án született a kiskunsági Szankon. Az elemi és a középiskola elvégzése után, viharos történelmi események közepette, a soproni erdőmérnöki karon szerzett oklevelet 1957-ben. Szakmai szolgálatát a Börzsönyi Állami Erdőgazdaságnál kezdte mint a Diósjenői Erdészet szakelőadója. Az ott eltöltött néhány év a szakma gyakorlati ritmusát, a középhegységi erdőszet sajátosságait ismertette meg vele.

1963 őszén került az akkoriban életre hívott Budavidéki Állami Erdő- és Vadgazdaság központjába, erdőhasználati főelőadó munkakörbe. Színes, a szakmai munkája kiteljesedését is segítő tevékenységek jellemzik ezeket az éveket. Az erdő legfőbb használat, a fahasználat önmagában is szerteágazó követelményeket támaszt a sikerre törő szakemberrel szemben, az itteni sajátosságok, továbbá az abban az időszakban lezajlott gépesítés további ismeretszerzést kívánt, feladatokat szabott. A gyengén jövedelmező budai faállományok a gazdasági önállósulás idején szükségessé tették az erdei melléktermék-termelés szervezését is. Ekkor a munkája révén is bővült, illetve kezdődött a kőbányászat több mézskő- és dolomithányában, Budakeszitől Piliscsabáig vagy kezdődött a kőfeldolgozás ipari és építési célokra. A jövedelmezőségre, egyszerűsmind a technikai fejlődésre, de lényegét nézve: a környező települések sok lakójának, maguknak a településeknek is a boldogulására legnagyobb hatással a fafeldolgozás fejlesztése volt. A néhány embert és néhány egyszerű gépet alkalmazó, időszakosan működő részlegek helyett és helyén, a hetvenes évek elejétől a korszak erdőszetének megfelelő fafeldolgozó üzemek épültek és dolgoztak Budakeszin és Bajnán. Közös érdekből és közös munkával faáru szaküzletet alapított az erdőgazdaság és az Erdért Vállalat. Ennek a hatalmas fejlesztő és gyakorlati munkának egyik meghatározó egyénisége volt Gárdonyi Gábor. Mindezek közben sajátos érdeklődési körének gyakorlati számára is lehetősége nyílt. A növények általános és rajongó szeretete és az örökzöldek, az exoták mind jobb megismerése, a kertészkezdesi ismeretei, jól hasznosulhattak egyrészt az 1959-ben alapított Budakeszi erdőszeti arborétum fejlesztése és nevelése közben, másrészt a hatvanas évek végétől kibontakozott az akkori budai járást érintő tájfasítási, község- és üfásítási munkákban.

Munkaköri feladatai mellett sok éven át